

Wychodzi rano codziennie, wyjąwszy dni poświęcone.
W razie nadejścia ważnych wiadomości, wydany będzie Dodatek.

BIURO REDAKCYI przy ulicy Sgo Jana pod Nr. 299
na dole.

Przedpłata wynosi:

	rocznie	kwartalnie	miesięcznie
W Krakowie	złr. w. a. 12	złr. 5	złr. 1 cent. 10
w Galicji i całym Państwie Austr.	" 16	" 4	" 1 " 50
w Prusach	tal. 12	tal. 3	tal. 1
w krajach Związku niemieckiego	16	4	1 sgr. 10
we Francji i Anglii	franków 80	20	7
w Belgii	" 60	15	6
we Włoszech i Szwajcarii	" 100	25	9

Pojedynczy numer 6 a z Dodatkiem 9 centów kosztuje.

Przedpłatę przyjmują:

Administracja „WIEKU“ w Rynku, w pałacu zwanym Krzysztofory, na dole, tudzież wszystkie urzędy pocztowe austriackie. — Ogłoszenia i inseraty wszelkiego rodzaju przyjmuje Administracja „WIEKU“ do zamieszczenia, za opłatą: od wiersza drobnego za jednorazowe umieszczenie 6 centów za następne po 4 centy oraz za opłatą należytości stempelowej po 50 cent. od każdorazowego ogłoszenia. Zanim dziennik „WIEK“ wciągnięty będzie w wykazy prenumeracyjne urzędów pocztowych za granicą państwa austr. uprasza się o nadsyłanie przedpłaty wprost do Administr. „WIEKU“ w Krakowie. Listy z pieniędzmi przesyłane być winny franco do Administracji „WIEKU“. — Listy reklamacyjne niezapieczone nie ulegają frankowaniu. — Listy niefrankowane nie przyjmują się. Rękopisma nadsyłane Redakcyi, nie zwracają się i niszczone będą.

Ogłoszenie przedpłaty.

Wydawnictwo „Wiek“ które z powodów w swym czasie wskazanych, zmuszone było od 5go kwietnia r. b. przez upływający kwartał wydawać dziennik w zmniejszonym formacie, **zwiększa znowu format dziennika od 1 lipca.**

Lecz jak za zmniejszeniem formatu zniżyło znacznie cenę prenumeracyjną, tak nawzajem powiększając teraz format, **podnieść musi przedpłatę.**

Przedpłata przeto na nowy **kwartał** rozpoczynający się z d. 1 lipca, t. j. na miesiące lipiec, sierpień, wrzesień, wynosi:

W Krakowie	4 złr. w. a.
w Galicji i całym państwie austr.	5 " " "
w Prusach	3 tal. 15 sgr.
w innych krajach Związku niemieckiego	4 " 20 " "
we Francji	20 franków.
w Anglii i Belgii	17 " "
we Włoszech i Szwajcarii	23 " "
w Księstwach Naddunajskich	6 złr. w. a.

Przedpłata **miesięczna** na miesiąc lipiec wynosi:

W Krakowie	1 złr. 50 c. w. a.
w Galicji i całym państwie austr.	1 " 80 " " "
Austriackiem	1 tal. 5 sgr.
w Prusach	1 " 20 sgr.
w krajach Związku niemiec.	7 franków.
we Francji	6 " "
w Anglii i Belgii	8 " "
we Włoszech i Szwajcarii	2 złr. w. a.
w Księstwach Naddunajskich	2 złr. w. a.

PP. Prenumeratorowie którzy na miesiąc kwiecień, maj i czerwiec zapłacili przedpłatę 4 złr. w. a. a którym z powodu zmniejszenia formatu przez ten ubiegający kwartał należy się zwrot z przedpłaty w ilości 1 złr. w. a., mogą tę nadpłatę policzyć na dalszy kwartał, tak iż dopłacą w Krakowie 3 złr. w. a., na prowincyi 4 złr. w. a., lub też zażądać zwrotu tej nadpłaty, gdyby dalej nie prenumerowali.

Prenumeratę przyjmują: Administracja „Wiek“ w Krakowie, w Rynku, w pałacu zwanym Krzysztofory na dole, tudzież wszystkie urzędy pocztowe w Galicji i całym państwie austriackiem.

DAWADATTA.

Obrazek z życia Hindusów.

(Ciąg dalszy).

— Kto jesteś? zapytała niewiasta. Ja jestem wdowa (mounda) a ty nie czujesz odrazy do mnie? — Powiedz, zkąd idziesz? co tu robisz? zapytał ksiądz

— Mój mąż umarł przed miesiącem! zawołała kobieta z rozpaczą. Zaraza go porwała, tak młodego!... O pocóż mnie opuścił, pocóż mnie zostawił samą na świecie! Przeklęte bogi, które mi go zabrały!... Gdy go już spalono na stosie, kobiety mojej rodziny zdarły ze mnie znak poświęcany, znak, że byłem żoną bramina... ostrzyżono mi włosy!... Gdy upadły długie włosy moje, porwałam dziecko i zaczęłam uciekać jak szalona!... Ale pocóż mnie pytasz o to? Umieram z głodu!... wzrok mój gaśnie!... koniec mój bliski!...

— Weź ten kawałek chleba, odezwał się ksiądz, trzeba żyć dla siebie i dla dziecka.

— Ale kto jesteś? zapytała powtórnie kobieta, patrząc na ojca szklanemi oczyma. Ach! ty nosisz czarną szatę, tyś ksiądz chrześcijański. Rozumiem teraz, dla czego mnie nie unikasz! Wyuczcie rzeczy dziwnych, wy gorsi od pariasów *).

*) Parias, kasta u Indyan pogardzona

Kraków 18 czerwca.

Tydzień nas tylko dzieli od chwili, w której się kończy rozejm i wojna ma się na nowo rozpocząć, a konferencya „bez zasady“ rozpoczęta, nie znalazła dotychczas tej zasady do pokojowego układu. Dzisiejsze posiedzenie konferencyi, — jeżeli znów odroczonem nie będzie dla braku zmiany w instrukcyach pełnomocników — nie może być w żadnym razie stanowcze, i nie może dać poszukiwanej zasady do układu. Albowiem chociażby Anglia uczyniła dziś krok wielkiej wagi i wniosła swoją propozycję, jako ultimatum, obie strony wojujące powtórzą swoją zwrotkę: „ad referendum“ obiecując odpowiedzieć przed końcem rozejmu.

Czy w pozostałych ośmiu dniach rozejmu powiedzie się jeszcze wynaleźć tę podstawę do układu i wstrzymać rozpoczęcie na nowo wojny? Wprawdzie Anglia, która przez afiszowanie swej chęci pokoju rozżarzyła wistocie spór ośmielając Prusy do ryzykownego działania, zamierza dzisiaj użyć ostatecznego środka, by odwrócić wojnę, t. j. ma przedstawić propozycję zgody, grożąc, że wystąpi do boju, jeżeli propozycja ta przyjęta nie zostanie. Lecz czyż takie ultimatum angielskie teraz postawione i demonstracyami wojennymi popierane, może do ugody doprowadzić? Odpowiedź na to, a przynajmniej objaśnienie da nam obecne położenie rzeczy; rzucmy więc na nie okiem.

Obie strony wojujące postawiły już dwa swoje ultimata. Dania oświadczyła: „ustępuję co tylko mogę, ustępuję aż po Schleję, lecz przyznajcie że na północ Schlei wszystko do mnie należy, inaczej wojna.“ Równocześnie Prusy orzekły: „Szlazik winien cały do Niemiec należeć, a jeżeli ma być dzielony, to trzeba się zapytać ludności; w każdym razie ustąpię tylko do Apenrade; nie zgodzicie się na to, to prowadzić będę wojnę.“ Słowem Dania powiedziała: Schleja granicą, lub wojna; Prusy rzekły: Apenrade granicą, lub wojna.

Dylema takie, po którego obu końcach była wojna, przeciąć chciała Anglia propozycją mocarstw neutralnych, postawioną pod groźbą wojny, i zaproponowała Francji, by pośrednicząc wniosły wspólne ultimatum. Lecz rząd francu-

ski — przekonany, że sprawa duńska w odosobnieniu rozstrzygnąć się nie da, ale tylko w połączeniu z innemi sprawami na kongresie, — odpowiedział, iż o samą sprawę duńską Francja prowadzić wojny nie będzie, bo nie ma tam Francja interesów, którychby orężem obowiązana była bronić, jakto pisał *Constitutionnel*.

Samą przeto Anglia ma na najbliższem posiedzeniu wnieść swoje ultimatum, o którym już poprzednio zawiadomiła poufnie inne państwa, i które ma brzmieć: Zgadzam się na zniesienie traktatu londyńskiego, lecz proponuję, aby linia Bredstedt była granicą między Danią a niepodległym państwem szlezwicko-holsztyńskim, w którym jednak w żadnym razie Kiel i Rendsburg nie mogą być stanowiskami wojennymi Związku niemieckiego; jeśli Niemcy propozycyi tej nie przyjmą, wtenczas w obronie Danii występuje do boju.

Na taką przemowę angielską, która chociaż późna, ma zawsze wagę, jaką odpowiedź dadzą Austria, Prusy i Związek Niemiecki? Dzienniki zgadzają się, iż jakkolwiek odpowiedź ta będzie, daną zostanie dopiero po zjeździe karlsbadzkim monarchów austriackiego z pruskim. A jakąż ona być może?

Gdyby wraz z Anglią, Francja postawiła wojenne ultimatum, jest prawdopodobnem, że cofnęłyby się Prusy, które po stronie niemieckiej są głównym państwem wojującym; przeto wszystkie strony przyjęłyby ultimatum. Lecz Francja oświadczyła stanowczo, że wojny o sprawę szlezwicko-holsztyńską prowadzić nie zamysła, przeto nie może stawiać ultimatum, po którym, w razie odrzucenia go, wojnaby nastąpiła. Zresztą Francja ma jeszcze inne pobudki czyli raczej wymówki nieprzyłączenia się do ultimatum angielskiego: Francja popiera politykę narodową, nie może przeto ewiertować Szlezwiku nie zapytawszy się mieszkańców tego kraju; głosowanie nie byłoby swobodnem, dopóki wojska niemieckie byłyby w Szlezwiku; mocarstwa niemieckie nie mogą wojsk swych z Szlezwiku wyprowadzić, dopóki nie będzie ustanowiona podstawa układów, a podstawą właśnie jest podział Szlezwiku: nie ma więc wyjścia z błędnego koła.

Józef czynił nowe poszukiwania. I te były daremne. Braminka znikła bez wieści. Dziecię pozostało na księdza opiece.

II.

Ojciec Józef powierzył małego bramina opiece kobiety podeszłego wieku imieniem Moniki, która jako wzór enót chrześcijańskich wielkiego doznawała poważania. Ochrzczono malca i dano mu imię Deodata.

Otoczony staraniami Moniki rósł Deodat pod okiem ojca Józefa. Nauczono go czytać i pisać charakterami tamulskimi, używanymi w Indyach, uczono po francusku i po łacinie. Daremnie by szukać między braminiami półwyspu tak mądrego starca, jak mądrym był mały Deodat. Nieznał wprawdzie Deodat legend wschodnich, zwanych „Puranas“ ani nierozumiał systemów filozoficznych, o które się Hindusowie pokłócili i podzielili na sekty, ale znał on prawdy, które światu przyniosły cywilizację, wiedział co dobre a co złe, co cnota a co występki. Wśród owych ubogich rodzin, między którymi wzrósł, panowała sprawiedliwość i miłość chrześcijańska, odbijająca świetnie przy upadku moralnym bałwochwalców. A przecież przychodziło mu czasem na myśl, co słyszał, że należał do potężnej kasty Braminów, a demon pychy szeptał mu w ucho, że wszyscy ci chrześcijanie są tylko ludźmi niskiego stanu, którzy mu czołem bić powinni. Jeżeli był posłu-

Istotne powody, dla których Francja nie chce równocześnie z Anglią postawić ultimatum wojennego, któreby zmusiło do pokoju, wskazywalibyśmy już kilkakrotnie, i tu ich powtarzać nie będziemy.

Jakkolwiek będzie rezultat zjazdu w Karlsbadzie: czy spory między Prusami i Austrią zagodzone zostaną czy nie, czy Austria wraz z Prusami odrzuci ultimatum angielskie, czy go też sama przyjmie, — w każdym razie Prusy zdają się być zdecydowane odrzucić ultimatum angielskie, nie odstępować od swego, i w razie nieprzyjęcia go, wojnę dalej chociażby i przeciwko Anglii prowadzić. Wojna ta, w którejby z jednej strony stanęła Dania, Anglia a wątpliwie Szwecja, po drugiej Prusy i część Związku niemieckiego, toczyłaby się nie o ten kawał ziemi między Schlegą a Apenrade, stanowiący wprawdzie połowę Szlezewiku, lecz z jednej strony o utrzymanie wpływu angielskiego w Europie, z drugiej o zdobycie przewagi pruskiej w Niemczech, a zarazem o przewagę na morzu Bałtyckim i Północnem.

Mniemac jednak należy, że właśnie chwilę zerwania konferencji i rozpoczęcia takiej wojny poczyta Cesarz Napoleon za najstosowniejszą do powtórnego wystąpienia z projektem kongresu; obawa zaś bliskiej walki, która mogła rozwinąć się w europejską, chętniejsej na jego wezwanie uczynić może mocarstwa. Lecz czyż kongres nie będzie także tylko wstępem do wojny powszechnej? Zawsze byłaby ta jedynie różnica, że przy wstępie w wojnę powszechną przez walkę w Danii, bój rozpocząłby się o jedną kwestję; przy wstępie do niej przez kongres, rozpocząłaby się wojna od razu o najważniejsze sprawy europejskie.

KORESPONDENCYA WIEKU.

Wiedeń 17 czerwca.

(M. S.) Zdaje się, iż groźby Anglii sprawiły inny skutek w Berlinie, a zupełnie inny w Wiedniu. Gdy bowiem *Nord. Allg. Ztg.* organ p. Bismarka, według nadeszłego tu dzisiaj telegramu, na te groźby odpowiada badaniem, jakieby skutki dla Anglii wojna sprowadzić mogła, — tutaj w Wiedniu dają do zrozumienia że przymierze w sprawie szlezewicko-holsztyńskiej z Prusami zawarte, całkiem się nie odnosi do przypadku wojny z Anglią. Wskazówki są tego rodzaju, że prawie spodziewać się każą odłączenia się polityki austriackiej od pruskiej, cofnięcia się armii austriackiej z Jutlandyi, i odpłynięcia floty z Bałtyku, naturalnie, jeżeli co do tej wojny z Anglią, nowy układ zawartym nie zostanie. Austria nie życzyc sobie żadnej wielkiej wojny, czy to z Francją, czy z Anglią, czy też (jak roku zeszłego) z Rosją. Wprawdzie *Nord. Allg. Ztg.* wskazuje w swoim artykule, że Francja wraz z Anglią zachowa się neutralnie, a nawet daje do zrozumienia, że Cesarz Napoleon, według okoliczności mógłby wziąć udział w walce z Anglią, a tem samem ma zarazem otrzymać Austrię zaspokojenie, że Francja będzie trzy-

mała Włochy w szachu, i niedopusci koalicji Wiktora Emanuela z Anglią przeciw Austrii; ale te zaspokojenia nie trafiają tu do przekonania, bo Austria chce o ile możności uniknąć wszelkiego niebezpieczeństwa. Jutrzejczy zjazd monarchów, austriackiego i pruskiego w Karlsbadzie, powinienby mieć w tym względzie znaczenie rozstrzygające. Aż dotąd też zostaną zapewne posiedzenia konferencji londyńskiej odroczone. Zapewne i jutro posiedzenia nie będzie, a są ludzie, którzy utrzymują, że się konferencja w cichości rozejdzie. Mogę na pewnej zasadzie utrzymywać że do tego nie przyjdzie, ale o istotnem i skutecznem działaniu konferencji nie może być mowy, dopóki nie będzie znany rezultat zjazdu monarchów w Karlsbadzie. Szczególna rzecz, że dotąd nie ma żadnej wieści o tem, co się dzieje w Kissingen, coby godnem było doniesienia. Dyplomacya strzeże tym razem ściśle tajemnicy. W obecnem położeniu ogólne jest zdanie, że konferencja chyli się ku upadkowi, a kongres natomiast powstaje. Lecz snuje się coś w powietrzu, że zająd wśród tego jakieś wypadki i zwroty zdumiewające, i znowu może wkrótce będzie można powiedzieć, że konferencja w górę idzie, a kongres upada, albo też nie ma konferencji i nie ma kongresu, tylko wojna, naturalnie jak nateraz tylko o Szlezewik.

Berlin 15 czerwca.

Sto lat upłynęło przed dwoma miesiącami 11 kwietnia — jak w stolicy tutejszej stanął traktat, w którym Fryderyk IIgi zobowiązał się wspólnie z Katarzyną IIgą do przeszkodzenia wszelkiemu usiłowaniu, któreby zmierzało do zmiany formy rządu w Polsce, czyli innemi słowy, do przeszkodzenia w usunięciu panującego w niej podówczas bezrządu. Od tego czasu wszystkie bez wyjątku układy i zjazdy panujących w Prusiech i Rosyi miały nie tylko dla nas, lecz dla całej cywilizowanej Europy złowrogie zawsze skutki i następstwa. Dla tego ruch niezwykły, jaki się objawiał w świecie dyplomatycznym tutejszym, w skutek przyjazdu cara Aleksandra, nader przykre i smutne wywołać musiał myśli i uczucia. Organ urzędowy ministerstwa tutejszego spraw zagranicznych *Nord. Allg. Ztg.*, jakkolwiek zaręczała przed parą dniami zwyczajem w podobnych okolicznościach używanym, że zjazd w Poczdamie miał tylko rodzinny charakter, jednak przyznawała, że ściśle stosunki familijne między dwiema panującymi rodzinami, mogą utworzyć podstawę do takich samych stosunków między państwami. Otwartsa od niej i bezwzględniejsza *Neue Pr. Ztg.* znana z sympatyj dla Moskwy, ogłasza dziś już radosną dla niej wieść, że car zjechał w tym celu, ażeby z mocarstwami spółdzielcami Polskę zawrzeć nowe przymierze, poręczające im wzajemnie posiadanie dzierżonych przez nie dziedzin polskich. Przed przybyciem cara odbywały się wstępne układy w Warszawie, pomiędzy Treskowem adjutantem króla pruskiego a jenerałem Bergiem, a zaraz potem tu pomiędzy wojsko. pełnomoc. ros. hr. Adlerbergiem a p. Bismarkiem. Po przyjeździe swym miał car z prezesem ministrów długą rozmowę. Podobnież wice-kancierz rosyjski ks. Górczakow, przybywszy tu przedwczoraj, udał się do pałacu ministerstwa spraw zagranicznych i następnie naradzał się cały dzień prawie z p. Bismarkiem. W południe tegoż dnia odbyła się w pałacu ministerstwa stanu długa narada, na której wszyscy ministrowie byli przytomni. Po obiedzie w pałacu poselstwa rosyjskiego, znowu naradzał się ks. Górczakow z p. Bismarkiem, a następnie udali się do króla, który tu przybył późnym już wieczorem z Babelsbergu. Posłuchanie miało być niezwykle długie. Po wyjeździe wice-kancierza rosyjskiego, który za carem swym podążył do Kissingen, odbyła się wczoraj w pałacu królewskim znowu długa narada, w której znowu wszyscy ministrowie

wie mieli udział. Zapewniają, że król wyjedzie z p. Bismarkiem 9 b. m. do Karlsbadu, dokąd niebawem przybędzie Cesarz austriacki z p. Rechbergiem.

Sprawa księstw Zaelbiańskich znajduje się jeszcze obecnie, sądząc z nadechodzących tu zewsząd wiadomości, w stanie targów o podział Szlezewiku, z kądem te raz codziennie przybywają tu deputacje niemieckie z prośbami o oderwanie księstwa tego w całości od Danii. Tymczasem rząd pruski nie ustaje w przygotowywaniu do dalszej wojny. Zakupione przezeń we Francji trzy okręty wojenne, pomiędzy temi jeden pancerny o stu działach, znajdują się w drodze. Wojsko pruskie znajdujące się obecnie w Jutlandyi, uzupełniane jest i zwiększone.

Lwów 16 czerwca. *Gazeta Lwowska* ogłasza w części urzędowej następujący wykaz prawomocnych wyroków c. k. sądów wojennych w Rzeszowie, Tarnowie, Przemyślu, Stanisławowie, Złoczowie, Samborze, Tarnopolu i Nowym Sączu, zapadłych w miesiącu maju 1864. (Ciąg dalszy).

II. Za przestępstwo przeciw publicznej spokojności i porządkowi.

22. Feliks Porembski z Białowa, 45 l. stanu wolnego, wyrobnik, na 1 miesiąc ścisłego aresztu. 23. Magdalena Bielka z Barycza, 75 l. wdowa, żebraczka, na 4 dni ścisłego aresztu. 24. Jakób Babiarz z Gwoźnicy dolnej, 63 l. żonaty, kmięć, na 3 dni ścisłego aresztu. 25. Łukasz Grocholski z Chmielowa, 60 l. żonaty, wyrobnik, z wliczeniem aresztu śledczego w czas kary, na 7 tygodni ścisłego aresztu. 26. Ignacy Zdyrski z Tarnobrzegu, 45 l. żonaty szewc, uwolniony z braku dowodów.

III. Za przestępstwa przeciw publicznym zarządzeniom.

27. Andrzej Fleszar z Markowy, 50 l. parobek od koni, żonaty, na 10 kijów. 28. Tadeusz Kurasiiewicz z Sokołowa, 35 l. żonaty, leśniczy, na 2 dni aresztu. 29. Stanisław Rusinek z Grodziska dolnego, 45 l. żonaty, kmięć, na 8 dni aresztu, zastrzonego 2razowym postem. 30. Stanisław Skorupski fałszywie Jan Smyczek z Węgrodą w gubernii warszawskiej, 23 l. stanu wolnego, czeladnik młynarski, uwolniony z braku dowodów, za przekroczenie §. 577 w. k. k., na 8 dni ścisłego aresztu.

IV. Za przekroczenie obwieszczeń z 28 i 29 lutego 1864 r.

31. Józef Pawlas z Hermanitz w Czechach, 55 l. żonaty, leśniczy, na 44 dni aresztu. 32. Paweł Kobylarz z Krzadki, 32 l. żonaty, gajowy, na 44 dni aresztu. 33. Michał Barnas z Majdanu, 44 l. żonaty, gajowy, na 44 dni aresztu. 34. Józef Jaguń z Konstantynopola, 45 l. stanu wolnego, jak utrzymuje major w armii tureckiej, na 30 dni aresztu. 35. Jakób Delekt z Sojkowa, 30 l. stanu wolnego, służący, na 6 tygodni aresztu. 36. Izidor Lechowski z Trześni, 31 l. czeladnik młynarski, na 44 dni aresztu. 37. Jan Prażniowski z Kalwaryi Zebrzydowskiej, 33 l. żonaty, kwieszkowany dozorca straży finansowej, na 35 dni aresztu. Wszystkim tym areszt śledczy wliczono w czas kary.

Z c. k. sądu wojennego w Rzeszowie.

4. C. k. sąd wojenny w Stanisławowie.

I. Za zbrodnie zaburzenia spokojności publicznej.

1. Alfred Stankowski z Stanisławowa, 18 l. stanu wolnego, praktykant leśnictwa, na 6 mies. więzienia. — 2. Władysław Majewski z Bednarowa, 24 l. stanu wolnego, słuchacz praw, na 4 mies. więzienia. — 3. Józef Lipowski z Stanisławowa, 19 l. stanu wolnego, komisant handlowy, na 2 mies. więzienia. — 4. Teodor Sapieha z Tłumacza, 17 l. stanu wolnego, ślusarz, na 4 miesiące więzienia, zastrzonego 1 razowym postem w każdym tygodniu. — 5. Antoni Malitowski z Jezie-

sznym, czynił on to z przyzwyczajenia a może dla tego, że ojciec Józef wyszczególniał go między uczniami swemi. Brał on go często w podróż swoje misyonarskie a młody Deodat kształcił się obcowaniem z wykształconym i szlachetnym człowiekiem. Nieraz mistrz cieszył się raportowni jego postępy, częściej jeszcze niepokoił się, spozstrzegając w nim naturę zuchwałą i dumną, chęć niepodległości i objawy niepokoju i samolubstwa. Z tej to przyczyny oddalał go ile możności od pagod indyjskich, owych świątyń, gdzie bramini przepędzają życie w dumnej, uroczystej beczynności, wzniecając większą niemal obawę w Hindusach, niż bóstwa, których strzegą.

Ależ, jak mówi indyjski poeta: przeznaczenia wyroki kowane są w kamieniu i nikt ich uniknąć nie zdoła. Niespodziewana okoliczność pomieściła ojcę Józefowi wszelkie środki ostrożności. Fatygi pasterskie, które lat kilkanaście z wielką rezygnacją ponosił i klimat nużący, wyczerpały jego siły i misyonarz otrzymał od zwierzchników swoich rozkaz udania się do Pondichery na odpoczynek, gdzie postanowił wziąć z sobą Deodata.

— Mój drogi synu, rzekła do odjeżdżającego matka Monika, opiekuj się pilnie ojcem, bo wiesz, że jemu zawdzięczasz wszystko. — Obiecuję ci to solennie, odrzekł Deodat.

Gdy się tulił w objęcia matki Moniki, młoda

dziewczyna, zaledwie rozkwitająca, ubrana w białą szatę, w jakiej chodzą chrześcianki indyjskie, stanęła w progu domu

— Otóż i Nanny, która chce się pożegnać z tobą, dorzuciła Monika. Bardzo nam będzie smutno po twoim odjeździe, bo któż nam wieczór, w cieniu drzew kokosowych, książki czytać będzie!

— Nanny! bądź zdrowa, rzekł Deodat wzruszony. Módl się za mnie. Dziewczyna schowała w rękach zapłakane oczy. Deodat był jakby bratem jej, współtowarzyszem dzieciństwa a od niej jakiego czasu, gdy już dorastać zaczęła, surowa Monika rozdzieliła młodych od siebie.

Chociaż Deodat bardzo był szczęśliwy w podróży, ścisnęło mu się serce gdy po raz ostatni obejrzał się na wioskę, gdzie spędził lata dziecięce, na chaty, których dachy, zwyczajem wsi chrześciańskich Hindusów, stroił krzyż Zbawiciela. Obaj podróżni mieli jednego tylko konia, raz siadywał na niego ojciec Józef, to znowu zmuszał Deodata do jazdy konno, towarzysząc mu piechotą. Wieczorem zatrzymywali się w pustych karawanserajach, otwartych na przyjęcie podróżnych. Od czasu do czasu spotykali podróżnych muzułmańskich, pielgrzymów hinduskich, dążących do sławnej jakiej pagody, to znowu sekciarzy Dajnasów. Każdy usiadał osobno i odprawiał

swoje modlitwy nie zważając na ludzi innej wiary.

Tymczasem ojciec Józef słabiał widocznie. Chwycała go w drodze gorączka, nogi nosić go nie chciały, podróż konno stawała mu się nieznosną. O dwadzieścia mil od Pondichery musiał stanąć, niezdolny do dalszej pieszej lub wierzchem podróży. Było to w Szillambaram, mieście hinduskiem sławnem z wielkiej liczby i wspaniałości pagód pogańskich.

Wyprawiono do Pondichery gońca z listem, w którym ojciec Józef upraszał o przysłanie palankina, lektyki używanej na wschodzie. Z spokojem w duszy oczekiwał ojciec Józef przybycia palankina w ubogim karawanseraju, leżąc na mizer-nem posłaniu. Palankin mógł przybyć zaledwie za tydzień. Deodat zaczął się nudzić. Siedząc w nogach chorego spozierał on ciekawym wzrokiem na olbrzymie pagody, które nad wieńcami drzew palmowych świeciły miedzianymi dachami i wspaniałymi portykami. Widok ten nęcił go ku sobie: tyle słyszał o tych pagodach, odwiedzanych corocznie przez tysiące pielgrzymów. Pewnego poranku, wracając z targu, gdzie żywność kupował, bezwiednie prawie i machinalnie zabłąkał się ku jednej z pagod miejskich. Zrazu ogarnął go lek jakiś dziwny na widok tego przybytku bałwochwalstwa. Drżący obchodził ją do koła i rzucał ukradkiem w drzwi otwarte spojrzenia pełne cie-

rzan, 25 l. stanu wolnego, wyrobnik, na 5 mies. więzienia, zastrzonego 1 razowym postem w każdym tygodniu.—6. Jan *Granczuk* z Rozmatowa, 23 l. stanu wolnego, robotnik fabryczny, na 2 mies. więzienia, zastrzonego 1 razowym postem w każdym tygodniu.—7. Antoni *Jamnicki* z Horoszowa, 20 l. stanu wolnego, adjunkt leśnictwa, na 3 mies. więzienia.—8. Axmity *Gospodniuk* z Koźmierzyzna, 25 l. stanu wolnego, robotnik fabryczny, na 1 mies. więzienia, zastrzonego 1 raz. post. w każdym tyg.—9. Karol *Tokarski* z Buczacza, 16 l. stanu woln., wyrobnik, na 6 mies. więzienia, zastrz. 1 raz. post. w każdym tygodniu.—10. Jan *Laskowski* z Bohorodeczan, 34 l. stanu wol., robotnik fabryczny, na 3 mies. więzienia, zastrz. 1 raz. postem w każdym tyg.—11. Bolesław *Kuczyński* z Werbka wołoskiego w Rosyi, 20 l. stanu wol., uczeń szkoły realnej, na 2 mies. więzienia.—12. Ignacy *Skórski* z Żurawna, 45 l. żonaty, wyrobnik, na 6 tyg. więz., zastrz. 1 razowym post. w każdym tyg.—13. Jakób *Zienkowski* z Tłumacza, 33 l. stanu wol., wyrobnik, na 1 mies. więz. zastrz. 1 raz. post. w każdym tyg., (za kradzież już 2 razy karany).—14. Józef *Prager* z Kołomyi, 25 l. stanu wol., czeladnik tkacki, na 3 mies. więz.—15. Antoni *Dąbrowski* z Krakowa, 41 l. żonaty, robotnik fabryczny, na 2 miesiące więz., zastrz. 1 razowym post. w każdym tyg.—16. Stanisław *Hoszowski* z Swaryczowa, 25 l. żonaty, kmięć, na 1 mies. więzienia, zastrz. 1 raz. post. w każdym tygodniu.

II. Za przestępstwo przeciw publicznej spokojności i porządkowi

17. Teodor *Karabyn* z Chryplina, 41 l. żonaty, kmięć, na 14 dni aresztu.—18. Michał *Zagórny* z Chryplina, 41 l. żonaty, kmięć, na 14 dni aresztu.

Wiedeń 17 czerwca. *Wiener Ztg.* ogłasza: JCKAMość raczył pismem odręcznym z 3 b. m. podczas urlopu namiestnika i jenerała komenderującego w Galicyi hr. Aleksandra Mensdorfa-Pouilly, poruczyć kierunek spraw fmpor. baronowi Bamberg. W skutek tego fmpor. Bamberg przybył 13go b. m. do Lwowa; hr. Mensdorf opuścił miasto to d. 14 b. m., przybył d. 15 do Pragi i udał się natychmiast do Cieplic.

Telegrafowana nam wczoraj wiadomość podana przez półurzędową *Gen. Cor.* względem reform sadowniczych w Węgrzech brzmi dosłownie: „Dowiadujemy się, że JCKAMość przed wyjazdem swym do Kissingen potwierdził, oprócz propozycji król. kancelarza nadwornego węgierskiego względem mających się przeprowadzić reform w sądownictwie Królestwa Węgierskiego, także kilka projektów nadwornej kancelaryi siedmiogrodzkiej, które mają być przedłożone sejmowi siedmiogrodzkiemu. Są to mianowicie: a) Projekt zmiany politycznego podziału Siedmiogrodu w celu osiągnięcia większego porządku w administracji i sądownictwie, b) projekt stanowczego zorganizowania politycznej administracji, c) projekt zorganizowania sądów pierwszej instancyi w Siedmiogrodzie.“

Ministryalny *Botschafter* z 17 b. m. poświęcając artykuł wstępny sprawie duńskiej kończy go temi słowy: „Przypuśćmy, że Anglia rozpocznie wojnę w obronie Danii, wówczas Niemcy nie będą prowadziły wojny z Anglią na morzu, ale będą się starały wyrządzić Anglii na stałym lądzie pośrednio i bezpośrednio wszelką możliwą szkodę. Jeżeli Anglia czynnie wystąpi przeciw Niemcom w sprawie duńskiej, Niemcy uważać będą każdego nieprzyjaciela Anglii za swego przyjaciela, aż dopóki дума angielska nie będzie ukróconą.“

Dienniki wiedeńskie donoszą o uroczystości, którą obchodzono w Spoleto, na cześć dymisyonowanego przez rząd burmistrza Dr. Bajomonti, w dniu imienin tegoż 15 b. m. „Miasto, piszą one, przy tej sposobności nie mierzyło uczuć swych urzędową łaską; poszło ono za własnym popędem i porwało za sobą wszystkich obywateli. O godz. 10tej z rana winszowali solenizantowi przełożeni i starsi miasta i okolicznych gmin. Orszak majtków, który przybył także z powinszowania-

mi, przy mowie Dra Bajomonti zalał się łzami. Miasto i kupiectwo miasta reprezentowane były przez przeszło 100 osób. Na pamiątkę 6 czerwca (rozwiązania raup gminnej) miasto kazało wybić medal, a pierwszy złoty jego egzemplarz ofiarowano Drowi Bajomonti. Medal ten zawiera po jednej stronie datę 6 czerwca 1864, po drugiej napis: „Członkom rozwiązanej rady gminnej wdzięczne Spoleto“—na obwódce słowa: „Wolność, narodowość.“

— *Presse* donosi: „Piszą nam z Berna w Szwajcaryi: „Jak wiadomo, rząd kantonalny w Solurze udzieliwszy jen. Langiewiczowi obywatelstwo szwajcarskie, zażądał wydania jego, jako obywatela szwajcarskiego od rządu austriackiego. Rząd austriacki nie odmówił wprost tego, lecz zażądał ze swej strony, aby rząd szwajcarski formalnie zaręczył, że Langiewicz nie uda się do Polski, dopóki tam trwać będą niepokoje. Dowiadujemy się teraz, że rząd szwajcarski dał to zaręczenie i żądał, aby obywatela szwajcarskiego Maryana Langiewicza wypuszczono na wolność. Oczekują więc wkrótce uwolnienia jego.“

— Dzienniki wiedeńskie donoszą, że JCKAMość zezwolił na założenie szkoły agronomicznej w Keszlezi w Węgrzech, na która z funduszu budowy zamku w Budzie wydzielono 60,000 Złr. Równocześnie JCKAMość rozporządził, aby przedłożono wnioski względem założenia podobnych szkół gospodarskich w wyższych Węgrzech.

— *Wanderer* twierdzi, że obecność w Wiedniu radcy sekcyjnego Schwarza nie jest w związku z obsadzeniem posady ministra handlu. „Powodem obecności tego doświadczonego urzędnika pisze *Wanderer* jest zbliżające się przesilenie sprawy cłowej.... Albowiem, gdy naczelni dyplomaci nasi przekonali się, że w sprawie tej nie mogą liczyć na ustępstwa Prus, rozważają teraz ewentualność zawiązania bezpośrednich układów z Francją, aby dojść do pożądanego celu....“

— Z Wiednia donoszą do *Pester Boten*, że podług wiadomości z źródła rada państwa zgromadzi się dopiero 17 października b. r.; przypominamy, iż korespondent nasz wiedeński wskazywał powody skłaniające go do zdania, iż zwołana będzie jeszcze we wrześniu.

Królestwo Polskie.

— Korespondent do *Preuss. Lithauische Ztg.*, Niemiec osiadły w gubernii Kowieńskiej, tak między innymi pisze o dzisiejszych w tamtych stronach stosunkach:

„Wyobraźmy sobie zarząd oficera z głębi Rosyi, gdzie prawo pasienia przy drodze każdemu podróżnemu przysłuży, który nie ma najmniejszego pojęcia o wartości dobrego pastwiska i dobrych łąk w uporządkowanym gospodarstwie, ale ma rozkaz utrzymania w zupełności *status quo*. Bezstronny dziedzic, który w skardze swojej dowiódł, że u niego już 20—30 lat płodozmian istnieje, że u niego łąki i pastwiska sztucznie się zasiewają, i że samo z siebie wynika, iż na nich chłopi pasać nie mogli,—jeżeli mimo tego usłyszy wyrok przeciw sobie albo żadnej nie otrzyma pomocy, po pierwszej chwili ciężkiego zmartwienia przyznać musi, że nie tak nikczemność i zła wola, jak raczej zupełna nieznajomość rzeczy i zbyt ściśle trzymanie się przepisów jest przyczyną wyrządzonej mu niesłychanej niesprawiedliwości. Lecz dla czego ci panowie komisarze, którzy się znają na rzeczy, nie wchodzi w to od razu? Czy dla tego, że im się zdaje korzystniej dla nich rzecz jak najdłużej przeciągać, czy dla tego, że nie mają żadnych instrukcji? Budnicy (na Litwie to samo co u nas komornicy) którzy dawniej mieli po jednej krowie, i tę razem z pańskim bydem pasali, dziś trzymają nawet konie i pasą je gdzie chcą, a dziedzic nie może na to znaleźć sprawiedliwości. Powiększają sobie wedle woli swoje ogrody, chłopi z własnej i pogranicznych osad zagarniają sobie pola, które już to dawniej, już to świeżo karczowali, i za to całkowicie zapłaceni zostali, spędzają robotników dziedzica i sami je dla siebie orzą

kawości. Oko jego utonęło w głębi pełnej kolumn, dziwnych posągów i symbolów. Zdawało mu się, że rzeźbione bożyszcza rzucają na niego wrok szyderczy. Kilka basenów kamiennych, olbrzymich, z poświęcaną wodą we środku, stało między pagodami. Brahminy wchodzili poważnie na ich stopnie kamienne: białe ich szaty ubrane purpurą naczęły się za każdym krokiem. Postać ich odznaczała się dumną powagą. Przyzwyczajenie do cześci i pokłonów, które od wieków odbierają, nadało im tę zewnętrzną formę pełną godności. Cały dzień pamiętają oni o dostojnym swoim ciele, nacierają go drogimi olejami, jedzą i śpią z zadziwiającą solennością, czyniąc z każdego podobnego aktu osobną praktykę religijną.

Otrząsnawszy się z pierwszego uczucia bojaźni, Deodat patrzył z przyjemnością na postacie z tych kapłanów bałwochwalczych, którzy się mienią sami bożyszczami ziemi. Zastanowił się nad sobą i porównał przyjemne życie tych uprzywilejowanych z owem życiem zależnem i ubogiem, które jako chrześcianin prowadził. On! syn brahmina, nie miał już prawa do poszanowania i znaczenia, jakie mu wysokie dawało narodzenie, on nie śmiał nawet wejść do tych wspaniałych świątyń, gdzie

współtowarzysze jego kasty prowadzili życie półbogów. Lejąc wodę chrztu na jego głowę, czyliż ojciec Józef nie odjął mu wszystkich prerogatyw kasty! nieczuliście go tak nisko, jak pariah'sa? Czy upokorzenia zabyłszy w jego żrenicach, usiadł na kamieniu przed pagodą i płakał.

W tej chwili pomiędzy pagodami ozwał się donośny głos konchy, którą kapłani hinduscy wołają ludność na obchody religijne a sklepienia świątyni odbijały echem przeciągłym drgające tony instrumentu podobne do ryku bawołów. Deodat powstał i ujrzał z daleka, na wspaniałym palankinie bożyszcze Durga, o potężnych ośmiu ramionach i twarzach, niesione przez sześciu sług świątyni. Przed posągami tańczył tłum młodych bajader — upajające kadzidła wiały do koła obłokami niebieskawego dymu a niesforna muzyka trąb i cymbałów rozlegała się, naśladując krzyk pomieszany z płaczem. Inne promienie słońca igrały w gwiazdach złotych, nasianych na białą, przezroczystry muślin szat bajaderek w złotych obręczkach, które naksztalt węzów oplatały ich nagie ręce i nogi. W szalonym jakimś upojeniu, dziewice te, poświęcone od dzieciństwa usługom bogów, rzuciły gwałtownie w tył głowami, trzęsły pukla-

i zasiewają. Lasy uważają jako wspólną własność. Już w niektórych wsiach leżących w pobliżu lasów cesarskich, musiał rząd postawić wojska dla obrony tych lasów, — ale któż strzeże lasów prywatnych? Słyszeliśmy od oficerów owych wojsk, że urzędowe stosunki z chłopami są nieznosne, że oficerowie sami na najgrubsze z ich strony obelgi są wystawieni, gdy pełniąc swój obowiązek, chcą przedsięwziąć zajęcia, i że daremnie oczekują na instrukcje, aby surowiej wystąpić mogli. Można sobie wystawić, co się tutaj dzieje z prywatnymi właścicielami. — Do tego wszystkiego dodać należy jeszcze to, że kręcą się tu nikczemne indywidua, zajmujące się pisaniem listów, w których żądają pieniędzy! a w razie przeciwnym grożą denuncjacją. Uwięzienie kilku obywateli dowiodło, że pogrozki te nie są próżne. Tak np. w okolicach Kowna kręci się niejaki Ruciński, który pisał takie listy do wielu właścicieli i dzierżawców, a między niemi do p. Filipkowskiego z Boczkienikieli. P. Filipkowski został aresztowany wskutek denuncjacji; spodziewamy się, że nie na długo, gdyż posiada on list z pogrozkami. Ruciński atoli dotąd wolno chodzi. — Podobne stosunki są rzeczywiście tego rodzaju, że je rzeczywiście nieznosnymi nazwać można. Musimy mieszkańców tego kraju serdecznie żałować i z całego serca życzyć, ażeby się rząd rosyjski rychło uczuł tak bezpiecznym i silnym, iżby uspokoiwszy umysły amnestją, prawa każdego obywatela zabezpieczyć był w stanie.

Donieśliśmy już iż w *Dzienniku Powszechnym* z 14 t. m. ogłoszony został wypis z protokołu z 10go posiedzenia „Komitetu Urządzającego.“ W protokole tym podane są naprzód treści próśb zanesionych o wyegzekwowanie zalegających u włościan opłat czynszowych, a których wszystkich wyliczono siedem między niemi zaś jest jedna ze strony jen. Paniutina, druga ze strony hr. Wielopolskiego. W odpowiedzi na te siedem próśb Komitet Urządzający po dość długim motywowaniu, postanowił wydać następujące zarządzenia:

„Polecić komisjom spraw włościańskich, aby przyjmowały próśby o odzyskanie zaległości i rozpoznawały je w sposobie, jaki wskazany im już został z tym jeszcze dodatkiem, aby jeżeli okaże się że zaległości powstały ze zniesionych powinności odbywanych z gruntu na własność włościan przechodzącego, aby takie domaganie się jako zupełnie nieprawne, pozostawiały bez żadnych następstw i zawiadamiały o tem obie strony, oraz w myśl art. 17 teje instrukcji, zarząd wojskowo-policyjny. Jeżeli zaś okaże się, że grunta lub użytki z których powstały zaległości nie przechodzą na własność włościan, aby odpowiadały: że rozpoznawanie próśb o odzyskanie tych zaległości nie należy do atrybucji komisji i że proszący z żądaniem swoim udać się ma na drogę przepisami wskazaną — o czem obie strony zawiadomione i kopia decyzji, jeżeli jej żądają, wydana im być powinna.“

— Korespondent z *Warszawy do Breslauer Ztg.* pisze w liście z 15 t. m.: „Niejaki pan Hartmann, członek towarzystwa missyi angielskiej przybył tu z Niemiec, w celu uzyskania pozwolenia utworzenia filii towarzystwa do rozszerzenia chrześcijaństwa między starożytnymi, gdyż takowa została tu zakazana z początku wojny krymskiej. Misjonarz nie zdaje się być dobrym dyplomata, gdyż w jednym towarzystwie niemieckim był tyle nieostrożnym, że robił porównanie między rządem pruskim i rosyjskim, i wykazywał słabe strony ostatniego. Nazajutrz przywołany przed jenerała Trepowa, otrzymał nakaz opuszczenia w 12tu godzinach Warszawy i Królestwa.“ „Możesz Pan tutaj myśleć mówił mu Trepów, co chcesz, ale nie możemy Panu pozwolić mówić w sposób w jakim sobie przemawiać pozwalasz.“

TELEGRAMY.

Kissingen 16 czerwca wieczór. IchCCMMCe-sarz i Cesarzowa austriaccy przybyli tu dziś o 8 godzinie rano.

mi włosów spływającymi bujniami a z piersi ich wydierał się śpiew — donośny, dziki, podobny do krzyku zachwycenia.

Deodat był w wieku, w którym fantazja zapala się z łatwością a nadto miał on krew brahmina. W krw tej obudziło się tradycyjne przywiązanie do bałwochwalstwa, fantazję olśnił urok jaskrawego kultu wschodniego. Śpiew i postać młodych bachantek odsłonił mu nieznane przedtem uczucia i zmysłowe pokusy życia. Wychowany pod surową ojca Józefa opieką, nieznał on innej radości prócz czystego sumienia, innej wesołości prócz świąt katolickich cichych i pełnych mistycznych uciech dla duszy. Ta muzyka, ten śpiew, te postacie poruszyły gwałtownie jego serce, niby wichor drzewo na pustyni. Zapatrzone zapomniał on o księdzu chorym, który go wychował, o matce Monice, która go w wierze świętej od kolebki utrzymywała, o młodzieńczej Nanny, która obiecała ię modlić za niego.

(D. c. n.)

Berlin 18 czerwca. Według listu z Kieldo *Kreutz Ztg.*, przygotowania do utworzenia armii holsztyńskiej tak daleko postąpiły, iż armia ta lada chwila będzie zorganizowana. Listy z Flensburga donoszą o wielkim ruchu w austriackiej głównej kwaterze i o środkach objawiających, iż wojna będzie nanowo rozpoczęta.

Flensburg 17 czerwca. Tutejsza Gazeta niemiecka zamieszcza następujące rozporządzenie wyższej władzy cywilnej: Językiem wykładowym w szkole wyższej w Hadersleben będzie niemiecki, a duńskiego będą tylko uczyć 6 godzin na tydzień. Wczoraj wyruszyła z Sundewitt deputacja do Berlina, aby królowi pruskiemu wręczyć adres przeciwko podziałowi Szlezewiku.

Hamburg 17 czerwca. (Pr.) Rząd rosyjski który przedstawia zrzeczenie praw swych do Holsztynu na rzecz ks. Oldenburgskiego, jako ofiarę dla utrzymania pokoju uczynioną, ma wniesie na przyszłym posiedzeniu konferencji projekt pośredniczy, wracający się do unii personalnej. (*Petersburger Ztg.* zaprzeczała temu. P. R. W.).

Londyn 17 czerwca. Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu Izby wyższej zapowiedział hr. Ellenborough interpelację, którą wniesie na następnym posiedzeniu: czy flota angielska wzmocniona będzie na przypadek rozpoczęcia się nanowo blokady portów niemieckich. Włzbie niższej pytał się lord Cecil, czy odroczenie posiedzeń konferencji stało się za zgodą wszystkich pełnomocników, czy też przez samego pełnomocnika angielskiego. Lord Palmerston odmówił odpowiedzi na to pytanie. (Zapewne pod pozorem, że mu niewolno wyjawiać tego, co się dzieje na posiedzeniach konferencji. P. R. W.)

Kopenhaga 16 czerwca. *Gazeta Berlinga* donosi, iż bar. Otto Plessin poseł duński w Petersburgu, przybył tu wczoraj.

Przegląd polityczny.

Wiadomości z Kongresówki i Litwy są dzisiaj bardzo szczupłe. Listów nie otrzymaliśmy żadnych; dzienniki pruskie, a mianowicie *Bresl. Ztg.*, *Schles. Ztg.*, *National Ztg.*, *Ost. D. Ztg.*, *Preuss. Litthauische Ztg.*, które jedynie z niemieckich mają źródłowe wiadomości z Polski, nie nie przynoszą nowego prócz podanego powyżej listu z *Preuss. Litthauische Ztg.* a korespondent z Warszawy do *Nat. Ztg.* opisuje wywiezienie z Warszawy 64go transportu więźni w dniu 12 t. m. na Sybir, zawierającego paręset osób, o czym już korespondent nasz donosił; korespondent ten niemiecki dodaje, iż więźniowie uskarżali się na srogie obchodzenie się z nimi w cydadeli, mianowicie na postępowanie pułkownika Tuchałko, o którym *Dresdener Journal* donosi, iż przy inkwizycji wyciął w twarz profesora Dr. Dybek, a gdy ten mu oddał policzek, został skazany na deportację. Co się tyczy organów rosyjskich w Polsce i zagranicą wychodzących, *Ost. See Ztg.* donosi także, iż postępowanie Murawiewa zyskało w Petersburgu zatwierdzenie. Wprawdzie na trzechdniowych obradach ministerjalnych na których Murawiew swój system przedstawiał, ministrowie Wałujew, Gołownin i Reutern czynili lekkie zarzuty Murawiewowi co do szorstkiej formy jego postępowania, lecz co do istoty rzeczy z nim się zgadzali; większość ministrów go pochwała, a obecny naradom car słuchał w milczeniu. *Dziennik Powszechny* z 16 t. m. nie podaje żadnej wiadomości w sprawach krajowych, tylko powtarza z *Wiestnika Wileńskiego* zakaz sprzedawania piór stalowych z wyobrażeniem krucyfiksu, uważając je za demonstrację polityczną; sam zaś *Dziennik Powszechny* rozpisuje się w kilku kolumnach znów o balacie.

Dzisiejsze położenie sporu duńsko-niemieckiego przedstawiamy powyżej w artykule wstępnym; tu zaś dodamy, że nie ma jeszcze do tej chwili wiadomości, czy odbyło się dzisiaj posiedzenie konferencji, czy też odroczonem zostało do przyszłego tygodnia, co prawdopodobniejsze. Pruskie półurzędowe dzienniki stanowczo ciągle przemawiają, iż rząd pruski nie ustąpi, nie ule-

knie się grózb Anglii ani z nią wojny, lecz razem dorzucają mniemanie, że naród angielski nie zechce jej prowadzić przeciwko Niemcom, chociażby gabinet Palmerstona odważył się ją wydać, zapominając, że właśnie wszystkie stronnictwa w Anglii domagają się energiczniejszego ze strony rządu postępowania. Też same dzienniki pruskie nie szczędzą pochwał dla Francji, *Nord. Allg. Ztg.* z 18 t. m. pisze: „Mądry polityka gabinetu tuieryjskiego, w sprawie duńskiej świetniejsze może przynieść dla Francji zwycięstwa, od tych jakie zwykle armie jej na placu boju otrzymują.

Nawet dzienniki wiedeńskie, które większa niż pruskie pokładały nadzieję w konferencji londyńskiej, silniej życząc sobie pokoju, tracą już zupełnie w nią ufność. Ministerjalny *Botschafter* z 18 t. m. pisze, iż „nadzieja dłuższego życia konferencji zmniejszyła się“. Natomiast Kissingen i Karlsbad ściągają na siebie uwagę dzienników tych; lecz nie nie przeczuwają co na nich postanowionem zostanie, chociaż zjazd w Kissingen już się kończy, a *Ost D. Post* z 18 t. m. donosi: „Mówią, że JCKAMOść jutro już udaje się z Kissingen przez Hof do Karlsbadu“. Dziennik ten mniema, że zjazd w Kissingen nie wydał żadnego owocu, lecz niewiadomo na czem swoje mniemanie opiera. Przeciwnie zjazd w Karlsbadzie przyjemne robi na nim wrażenie. To ostatnie wrażenie *Ost D. Post* podziela; inne dzienniki wiedeńskie, spodziewając się błogich skutków po zjeździe w Karlsbadzie, to jest ściślejszego sprzymierzenia się Austrii z Prusami. Skutki te, zdaniem ich, okażą się przedewszystkiem w sprawie duńskiej. Także *Botschafter* stara się dowieść w artykule wstępnym, że zjazd karlsbadzki nie może być bezowocny. — Do tegoż dziennika donoszą z Rumunii, że podróż ks. Kuzy do Carogrodu uwięzioną została pomysłnym skutkiem, i że Porta w postępowaniu jego nie widzi żadnego nadwyżżenia swych praw zwierzchniczych.

Dzienniki francuskie, jak to już pisaliśmy, po większej części niechętnie patrzą na zjazd w Kissingen; lecz niektóre, a mianowicie półurzędowe, starają się przekonywać, że zjazd ten nie ma na celu odnowienia „świętego przymierza“. Między innemi *la France* zamieszcza artykuł pod napisem: „Zjazd w Kissingen“, który da się streścić w następujące twierdzenia: że wpływem tego zjazdu nie może być „święte przymierze“ z dążnością przeciwną rozwojowi postępu i wolności, równie jak nie może nim być koalicja przeciw polityce i ideom, które reprezentuje Francja. „Święte przymierze“ byłoby dziś anachronizmem, a przeciw Francji nikt eu myśli koalizować się dzisiaj, i nikt z pewnością koalizować się nie śmiał. — Margrabia Pepoli przybył do Paryża, jak się domyślają, w misji odnoszącej się do sprawy tunetańskiej, choć może przyjazd jego i inne jeszcze ma powody. W Tunisie zresztą położenie z dnia na dzień staje się groźniejszym i daje się czuć coraz gwałtowniejsza potrzeba interwencji europejskiej. Donoszą o odjeździe do Europy kaida Nessin, wielkiego podskarbiego, jednego z głównych członków administracji, której przewodniczy Kasnadar. — Wiadomości z Algieru podane przez *France* brzmią bardzo uspakajająco. Żniwiarze z Kabylu, Sahary i Dżurżura przyszli szukać roboty na płaszczynach około Algieru, co jest oznaką spokojnego usposobienia tych prowincji. Pokolenia Ouled-Kaib i Harrar prosiły o aman generała Deligny. — W Maroku otrzymała Francja zupełne zadosyćczynienie: zabójcy poddanego francuskiego mieli być wydani Francuzom 15 t. m., a gubernator Tangeru, jak już poprzednio wspominaliśmy, został złożony z urzędu i pod strażą przystawiony do Maroko.

Journal de St. Petersbourg ogłosił niedawno, iż sprawujący interesa rosyjskie w Wiedniu wręczył listy wierzytelne odwołujące stanowczo posła rosyjskiego Bałabina, który już oddawna jest na urlopie; a *Petersburger Ztg.* dodaje objaśnienie, że powodem tego było, iż p. Bałabin będąc chory, nie mógł wrócić do Wiednia, a Rosya chce tam być przedstawianą nie przez sprawu-

jącego interesa, lecz przez rzeczywistego posła dlatego odwołała p. Bałabina, aby innego mianować. Dziwimy się tylko, dlaczego z tem odwołaniem nie nastąpiło równocześnie mianowanie. Korespondenci z Petersburga donoszą o wykonaniu tam wyroku na Czarnyszewskim, liberalnym pisarzu rosyjskim, byłym redaktorze byłego *Sowremiennika*. Był on przed dwoma laty obwiniony o napisanie i wydrukowanie tajemnych pism, podobno między innemi „Wielkorusa“ mieszczącego odezwę do Rosyan, i zaraz go wówczas uwięziony. Senat petersburski t. j. najwyższa instytucja sądowa uznał go winnym zdrady stanu, iż przez rewolucyjne odezwy chciał wywrócić istniejący rząd, czerpiąc ze zbiegu okoliczności przekonanie, iż odezwy te były przez niego pisane, czemu Czarnyszewski stale zaprzeczał. Skazał go na 14 lat do robót katorżnych w minach, a car przed odjazdem do Niemiec ulaskawił go, zmniejszając karę na 7 lat do min. Wyrok odczytany został 10go t. m. o 8mej rano na placu Mytni, gdzie pod przegierzem postawiono Czarnyszewskiego, a przykrępowanego do słupa uderzył kat w twarz. Wówczas wiele dam rosyjskich rzuciło na skazanego kwiaty, za co panna Michaelis została aresztowaną, lecz potem wypuszczoną, gdy zaświadczone, że nie ona kwiaty zuciła.

Z Rzymu donoszą o rozbojach i morderstwach, jakich się dopuszczają na terytorium rzymskiem rozbitki band wypartych przez wojska włoskie. — Krąży tam wieść, iż załoga francuska w Rzymie ma być wzmocniona.

Ostatnie telegramy „Wieku“

Londyn 18 czerwca. Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu Izby wyższej lord Ellenborough wniósł zapowiedzianą interpelację (patrz wyżej telegram z Londynu z 17 t. m.), i twierdził, że neutralni winni pośredniczy wniosek Russela przeprowadzić i Anglia musi w razie uporu Niemiec, niemieckie porty blokować. Russel w odpowiedzi wzbraniał się wchodzić w szczegóły posiedzeń konferencji i oświadczył, że traktat londyński nie zawiera warunku poręczenia, a Francja i Rosya nie chcą orężem zmuszać do jego utrzymania. Zresztą flota jest gotową do służby, a w kilku dniach rozstrzygnie się, czy będzie pokój, czy też konferencje zostaną zerwane i wojna się rozpocznie.

Wiedeń 18 czerwca, wieczór. Kurs giełdy wieczornej: Akeye kredytu 192—20; pożyczka z 1860 r. 96; pożyczka z 1864 r. 95—90. Paryż 18 czerwca, popołudniu. Renta 66—10.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 18 czerwca. Dowiadujemy się, iż p. Franciszek Mikulski, zarządca drukarni p. Józefa Czecha, skazany przez tujszy c. k. sąd krajowy w sprawach drukowych za naruszenie spokojności publicznej na 6 miesięcy więzienia, w d. 14 t. m. karę tę odsiadywać poszedł.

— Urzędowa „Gazeta Lwowska“ z 17 t. m. donosi: Dnia 27 z. m., gdy biskupi leśniczy z Jasłisk, w obwodzie sanockim, chciał zająć w lesie owce puszczane na szkód, napadło go kilku włóścian z Daliowej wespół z kilku mieszczanami z Jasłisk i obiwszy go kosturami wraz z gajowym, który przybył mu na pomoc, odebrali obudwom strzelby. Nazajutrz zrana, gdy leśniczy leżał bezprzytomny w swoim domu, gdzie ratował go przez całą noc byli żandarm Z., napadli ci sami chłopcy na dom leśniczego wzamiarze zabicia go, wyłamali drzwi i obili okrutnie rzeźzonego żandarmu za to, że niósł pomoc leśniczemu. Szczęściem jednak ocalało spieszne przybycie patrolu wojskowego obudwu od zagrażającej im śmierci. Przewodzący tego napadu zostali już uwięzieni i oddani sądowi.

— W dniu 14go t. m. rano umarł w Paryżu generał Henryk Dembiński. Dzienniki wiedeńskie, między innemi *Wanderer* z 17 t. m. podają krótką lecz pod wielu względami niedokładną i mylną biografią zmarłego wodza. Zanim obszerniejszy życiorys zmarłego zamieścimy, podamy tu krótkie wspomnienie. Jen. Dembiński urodził się 16 stycznia 1791 r. w województwie krakowskim. Po utworzeniu księstwa Warszawskiego, wstąpił w szeregi nowo tworzącego się wojska polskiego w 1809 r., w którymto roku rozpoczął swój zawód wojenny wielu znakomitych później generałów polskich. Następnie odbywał kampanie: rosyjską w 1812 r., niemiecką w 1815, w której po bitwie pod Lipskiem ozdobiony był krzyżem legii honorowej. Powróciwszy do kraju, zajął się gospodarstwem w województwie krakowskim we wsi własnej Pelczyska. W 1830 r. stanął znów w szeregach wojsk narodowych, a w wojnie tej odznaczył się szczególnie wzorowo wykonanym trudnym odwrotem z Litwy, gdzie po niepowodzeniu bitwie pod Szawłami korpus jen. Dembińskiego 3600 ludzi liczący, był wraz z większym korpusem Giełguda i Chłapowskiego otoczony przez przeważne kilkakrotnie siły rosyjskie, a gdy oddziały Giełguda i Chłapowskiego wparte zostały do Prus, Dembiński zdołał wykonać odwrot z za Wilna aż pod Warszawę, gdzie cały swój korpus do armii tam działającej przyprowadził. Po ustąpieniu jen. Skrzyneckiego, został jen. Dembiński obrany pod Bolimowem naczelnym wodzem, którego jednak stanowisko tylko kilkanaście dni zajmował. Po skończeniu wojny przebywał w Dreźnie, następnie w Paryżu, a w 1838 r. udał się do Egiptu, gdzie organizował armię egipską, w chwili gdy Egipt wraz z Francją miał toczyć wojnę przeciw Turcyi, połączonej z Ro-

I N S E R A T Y.

Dnia 22 Czerwca

drugie ciągnięcie wielkiego
losowanie wygranych

przez rząd zagwarantowane — Wygrane fl. 200,000, dwa razy 100,000, 50,000, 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 tal. i t. d. Los kosztuje fl. 20, połowa fl. 10, czwarta część fl. 5. Dostać można za pośrednictwem podpisanego

(75-3) **Alfred S. Geiger,**
Zeil 19 in Frankfurt a. M.

Dnia 20 czerwca r. b.

w drodze publicznej licytacji sprzedanemi będą

w hotelu Pollera

przy ulicy Szpitalnej, deponowane tamże

MEBLE

między innemi sprzedanemi będą: biurko orzechowe, trzy szafy orzechowe, siedem kanap większych i mniejszych, stoły, stoliki, stolki, lustra itp. rzeczy, nakoniec

FORTEPIAN

o 6 $\frac{1}{2}$ oktawach z fabryki Alojzego Grubera w Koszycach.

(88-5)

[Nr. 90.]

Ważne dla łysych i siwych głów!

(1-4)

K a l l o m y r i n

c. k. uprzywilejowana i polepszona pomada do farbowania i ożywiania porostu włosów najwyborniejszy i najpewniejszy środek ku zwróceniu siwym włosom ich pierwotnego koloru, blondynowego, brunatnego i czarnego, przyczem jest zupełnie nieszkodliwy.

Cena 2 zlr. — z przesyłką pocztową 2 zlr. 10 c.

c. k. polepszony Hallokrin

pomada z chmielu wzmacniająca porost włosów

najskuteczniejszy środek udzielający naskórkowi nowy porost włosów również chroni od wypadania tychże i usuwa tworzący się łupież i liszaje. Cena 1 zlr. 50 c. z przesyłką 1 zlr. 60 c.

Dr. E. Hikisch członek fakultetu med.

C. Russ aptekarz.

Główny skład u C. Russ we Wiedniu, Wieden, Waaggasse Nr. 15, Thür 15.

C h r o m m e l a n

środek do farbowania włosów C. Russa

farbujący tak włosy na głowie jak i na brodzie tudzież brwi w przeciągu jednej godziny bardzo pięknie i trwale na kolor naturalny, brunatny lub czarny, jest zupełnie nieszkodliwy.

Cena 2 zlr. Dostać można u C. Russ, Wieden, Waaggasse N. 15, Thür 15, z przesyłką 2 zlr. 10 c.

A n a l g i n

dla usunięcia bólu zębów w okamgnieniu Dra Hikisch, członek fakultetu medycznego znany ten od wielu lat środek jako najpewniejszy dla usunięcia bólu zębów we wszystkich wypadkach, w okamgnieniu, wzmacnia oraz dziąsła. Cena w miejscu 60 c. z przesyłką 70 c.

Główny skład u C. Russ we Wiedniu, Wieden, Waaggasse Nr. 15, Thür 15.

W Krakowie p. J. Bartl kup., we Lwowie pp. Bertiner i Rucker aptekarze, w Dolinie p. A. Schulz, w Jarosławiu p. Bohuss aptekarz, w Rzeszowie p. Schaitter i Spółka, w Samborze p. Riedl aptek., w Suczawie p. Worel aptek., w Wadowicach p. Brosig, w Jassach p. Immervoll aptek., w Przemyślu p. Gajdeczka, w Koszycach p. Eschwig, w Brzeżanach p. Fadenhecht.

Wiadomość dla wszystkich!

Z bardzo ulubionych Akcyj na 150 Numerów do gry towarzyskiej wielkiego losowania rządowych Premiiów z 14811 trafniemi po 200,000, 150,000, 130,000, 120,000, 115,000, 110,000 it. d., it. d. w mon. srebr. brzęczącej, są jeszcze do nabycia za przesłaniem franco gotówką, a mianowicie:

ZIR. 5 w banknotach austriackich za jedną Akcyą.

" 25 " " sześć Akcyj.

" 50 " " trzynaście Akcyj.

Akcyje te są ważne na wszystkie ciągnięcia loteryi rządowej, a najbliższe ciągnięcie tychże nastąpi 22 czerwca r. b.

Aczkolwiek już w odbytem pierwszym ciągnięciu gry towarzyskiej niektóre trafne padły, to jednakże obecnie biorący udział mają równe prawa z osobami dotychczas grającymi.

Łaskawe zamówienia uprasza się franco pod adresem

Carl Hensler

Banquier in Frankfurt am M.

(77-3-4)

100 Procent

czystego zysku!

Wealym świecie zwany prawdziwy francuski

Liqueur de la grande Chartreuse,

któren z powodu swojej wygórowanej ceny do 5 fl. nie mógł się rozpowszechnić, można teraz w wielkim składzie tylko po cenie od 2 fl. 50 c. w. a. jako też prawdziwy szwajcarski Absynt zamiast 2 fl. 40 c. po 2 fl. 20 cn. i w oryginalnych fiaskach nabyć w fabryce Likierów Leopolda Fried, Wien, Stadt, Riemergasse Nr. 14. Przy odbiorze 10 fiasek opakowanie bezpłatne. (5-6)

(78)

(87)

PROMESSY

losów Banku kredytowego

(Creditloose)

w W i e d n i u

których ciągnięcie, z najwyższą wygraną zlr. 250,000, a najniższą zlr. 145—odbędzie się w Wiedniu w dniu 1 lipca r. b.

Tu w KRAKOWIE wystawione i własną firmą opatrzone sprzedaje dom bankowy ANTONI HOELZEL.

(3)

Koldry wełniane i Koce

szluka zlr. 2-50, 3, 4, 5, 6 do 10.

CHUSTKI PŁOCIENNE

pół tuzina zlr. 1, 1-25, 1-50, do 4

są do nabycia w handlu

F. GUMPOWICZA w Krakowie

przy ulicy Grodzkiej pod L. 85.

(86-3)

LECZENIE

chronicznej podagry

przez oczyszczenie ciała od merkuryuszu, także i wyleczenie reumatyzmu.

Podpisany cierpiał przez lat 12 na podagrę. 12to tygodniowa kuracya jodowo, dwuletnie używanie kąpiei budzieńskich, wody w Gräfenbergu, dyetetyczne i rozmaite inne kuracye nie wywołały pożądanego skutku, przeciwnie choroba która przez 7 lat tylko w obydwóch goleniach się mieściła, rozszerzyła się w końcu w ramiona i nogi od kolan aż do palców u nóg, połączone z okropnymi bólami w kościach i stawach,—również uformowały się kilka narości kościowych, i podobnych innych.

Znalazłszy w pomienionej tu kuracyi zupełne wyzdrowienie, mam sobie za obowiązek cierpiącej ludzkości podać sposobność, by ciało z merkuryuszu i innych szkodliwych części oczyścić, wyżej wspomnianych narości pozbawić i w kilku tygodniach porzuciwszy kule na zdrowych nogach stanąć; jakkolwiek i wolne pilnowanie do celu prowadzi; jednak trzymający się ściśle podług przepisanej metody prędzej zdaży do tego, przyczem ani się nie zażywa, ani też żadnej dyety nie zachowuje; w tenże sposób leczy się także fluksye w głowie, uszach, ustach lub innych częściach ciała się znajdujące; przeciwnie gdzie choroba wymieniona przeszła w cierpienie nerwowe, radykalne wyleczenie jest niemożliwem, jednak uśmierza chorobę na kilka miesięcy i sprawia ulgę większą jak wszelkie kąpiele i kuracye.

Istnieje właściwy ból głowy, atakujący tylko jedną połowę tejże, z którego to powodu jednostronnym bólem głowy się zowie; ból ten do rozpaczki prowadzący również wyleczonym zostaje.

Dzielo dotyczące wspomnianej kuracyi ściśle zebrane w niemieckim lub francuskim języku za niefrankowaną przesyłką 10 zlr. w. a. w tenże sposób odesłaniem będzie.

(56-6)

Karol Tollhonni

we własnym domu pod L. 459 w Szt. Endre w pobliżu Budy na Węgrach.